

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie strategii rozszerzenia UE

[COM(2015) 611 final]

(2016/C 133/07)

Sprawozdawca: Ionuț SIBIAN

Dnia 10 listopada 2015 r. Komisja, działając na podstawie art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

strategii rozszerzenia UE

[COM(2015) 611 final].

Sekcja Stosunków Zewnętrznych, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 29 stycznia 2016 r.

Na 514. sesji plenarnej w dniach 17–18 lutego 2016 r. (posiedzenie z dnia 18 lutego) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 170 do 14 (11 osób wstrzymało się od głosu) przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) popiera położenie przez Komisję szczególnego nacisku na kwestie podstawowe w procesie akcesyjnym; kraje objęte procesem rozszerzenia muszą nadać priorytet reformom w obszarze praworządności, praw podstawowych, funkcjonowaniu instytucji demokratycznych (w tym reformie systemu wyborczego i reformie administracji publicznej), a także rozwojowi gospodarczemu i wzmocnieniu konkurencyjności. W ramach monitorowania osiągniętych postępów szczególną uwagę należy zwrócić na formułowane przez społeczeństwo obywatelskie ostrzeżenia przed działaniami politycznymi i zmianami, które wywierają negatywny wpływ na rządy prawa i standardy demokratyczne.

1.2. EKES gorąco zachęca Komisję do zachowania kryterium jakości demokracji uczestniczącej jako jednego z kluczowych kryteriów politycznych podlegających ocenie. Ponadto należy nadal podejmować zdecydowane działania w celu zapewnienia systemowej pracy zmierzającej do zbudowania skutecznych, w pełni sprawnych instytucji ze znaczącym udziałem organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Pomoże to w walce z ryzykiem zawłaszczania państwa przez interesy polityczne, zwiększy świadomość odpowiedzialności wszystkich zainteresowanych stron oraz zapewni pluralizm i przejrzystość we wszystkich procesach reform i negocjacji.

1.3. Zharmonizowane skale oceny wykorzystywane w sprawozdawczości i położenie nacisku zarówno na aktualną sytuację, jak i postępy zarejestrowane przez każdy kraj zwiększają przejrzystość, umożliwiają ukierunkowane skupienie na obszarach priorytetowych i powinny być użyteczne dla rozpowszechniania wiedzy na temat procesu przystąpienia. Stwarzają one też warunki dla zwiększenia zaangażowania w odniesieniu do każdego kraju, z uwagi na szerszy zakres zagadnień podlegających kontroli. Należy przy tym ocenić związane z tym ryzyko odwrócenia uwagi od szczegółowych problemów, przed jakimi stoją kraje, a także mu przeciwdziałać. W tym kontekście zasadnicze znaczenie mają spójność, regularność i zasięg obecnych kanałów komunikacji i mechanizmów konsultacji między instytucjami UE a krajami objętymi procesem rozszerzenia.

1.4. EKES z zadowoleniem przyjmuje wyraźne przesłanie Komisji, że upodmiotowione społeczeństwo obywatelskie jest kluczowym komponentem każdego systemu demokratycznego i uznaje jej poparcie polityczne dla wytworzenia środowiska, które w znacznie większym stopniu wspierałoby i aktywizowało rozwój społeczeństwa obywatelskiego, co obejmuje proces konstruktywnych konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim w ramach kształtowania polityki. Jest to kluczowy komponent zadowalającego spełnienia kryteriów politycznych i może też stanowić ewentualny punkt odniesienia podczas negocjacji akcesyjnych.

1.5. EKES ocenia, że Komisja, Rada i Parlament Europejski powinny zwiększyć wysiłki w zakresie komunikacji, aby wyjaśniać obywatelom europejskim korzyści i wyzwania związane z polityką rozszerzenia, a partnerzy społeczni i organizacje społeczeństwa obywatelskiego powinni być bliskim partnerem w tym procesie i służyć rozpowszechnianiu stosownych informacji.

1.6. EKES ponownie zwraca uwagę na potrzebę zwiększenia przejrzystości całego procesu przystąpienia i włączenia w niego szerszego kręgu zainteresowanych stron ⁽¹⁾. Komisja powinna dawać dobry przykład poprzez ułatwienie szerszego dostępu do dokumentów negocjacyjnych, takich jak sprawozdania z wizyt, opinie ekspertów w sprawie prawodawstwa krajowego, sprawozdania TALEX (instrument pomocy technicznej i wymiany informacji) oraz nagłaśnianie osiągnięć i wyników projektów finansowanych przez UE w regionie. Będzie to sposób rozpowszechniania wiedzy na temat skutków pomocy UE i korzystania z doświadczeń już nabytych w regionie.

1.7. Komisja powinna zapewnić istotne zwiększenie wsparcia finansowego, w tym z projektów w ramach Instrumentu na rzecz Społeczeństwa Obywatelskiego Krajów Sąsiedztwa, zmierzając do zwiększenia zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego (w tym rozwoju wiedzy fachowej w zakresie polityki i wsparcia na rzecz zwiększenia zdolności w dziedzinie monitorowania) oraz promowania profesjonalizmu i niezależności mediów. Nadal należy wspierać współpracę regionalną i współpracę w sieciach, z wykorzystaniem dobrych doświadczeń, które już istnieją w regionie, obejmujących instrumenty ułatwiające współpracę i wspólne działania organizacji pozarządowych i partnerów społecznych (w tym organizacji przedsiębiorców), obierające za płaszczyznę porozumienia dialog obywatelski i perspektywę opartą na uczeniu się.

1.8. Wzmocnienie zdolności partnerów społecznych do aktywnego uczestnictwa w dialogu społecznym powinno stać się priorytetem programów pomocy UE. Potrzebna jest pomoc w ułatwieniu ich dostępu do możliwości finansowania i rozwijaniu ich zdolności do skutecznego uczestnictwa we wszystkich zagadnieniach ekonomicznych, społecznych i prawnych, w tym w negocjacjach w sprawie przystąpienia do UE. Należy wzmocnić ich struktury organizacyjne, wewnętrzną komunikację i zdolność świadczenia pomocy członkom.

1.9. EKES apeluje o wzmocnienie roli wspólnych komitetów konsultacyjnych (WKK) społeczeństwa obywatelskiego. WKK powinny postarać się wypełnić nisze, które nie są zajęte przez inne organy w negocjacjach, i skupić się na kilku wybranych obszarach. W tym kontekście EKES apeluje o lepszą wymianę informacji między WKK a Komisją, Radą i Parlamentem Europejskim.

1.10. EKES apeluje do rządów w regionie o wpieranie na równych warunkach partnerów społecznych i innych organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz o intensywne włączanie ich w swoje krajowe strategie, polityki zmierzające do przystąpienia do UE i struktury negocjacyjne oraz w programowanie i realizację projektów finansowanych przez UE. W celu identyfikacji zagrożeń związanych z dostosowaniem powinny być przeprowadzane oceny skutków regulacji podczas przygotowywania krajowych stanowisk negocjacyjnych oraz harmonizacji przepisów. Zasadnicze znaczenie ma zaangażowanie podmiotów niepaństwowych, w tym środowiska przedsiębiorców, związków zawodowych i przedstawicieli zainteresowanych grup społecznych.

1.11. Wszystkie kraje w regionie powinny utworzyć krajowe rady ds. integracji europejskiej, które by w systematyczny sposób zapewniały kontakty między władzami politycznymi wysokiego szczebla a kluczowymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego z myślą o zwiększeniu przejrzystości procesu integracji z UE i szerszego upowszechnienia wiedzy o nim.

⁽¹⁾ Szczegółowe zalecenia zawarto w opinii EKES-u z 2014 r. w sprawie zwiększenia przejrzystości procesu akcesyjnego do UE i włączenia w niego szerszego kręgu zainteresowanych stron (Dz.U. C 451 z 16.12.2014, s. 39).

1.12. Pozytywne kroki zaobserwowane w niektórych krajach w odniesieniu do ram i mechanizmów dialogu i współpracy między rządem a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego są niewystarczające. Skuteczne wprowadzanie w życie przepisów ustawowych oraz przejrzystość i spójność procesów konsultacji powinno stać się priorytetem rządów krajowych, a postępy w tym zakresie należy odpowiednio monitorować.

1.13. EKES apeluje do władz politycznych o ścisłą współpracę z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego przy wdrażaniu reform i wprowadzaniu w życie prawodawstwa w kluczowych kwestiach, takich jak postępowanie w przypadkach korupcji na wysokim szczeblu, lepszy nadzór nad procedurami zamówień publicznych i ulepszenie ram prawnych finansowania partii politycznych. Ponadto apeluje do krajów regionu o ulepszenie zasad swobodnego dostępu do informacji i ich praktyczną realizację, przyjęcie i wprowadzenie w życie ustaw w sprawie informowania o nieprawidłowościach oraz sprawienie, aby system ochrony demaskatorów był skuteczniejszy w praktyce. Powinna zostać podniesiona świadomość publiczna dotycząca możliwości zgłaszania korupcji, a organizacje społeczeństwa obywatelskiego mogą być tu wiarygodnym partnerem. Ponadto byłoby pożądane, aby za porozumieniem stron uregulowano trójstronny dialog społeczny, z myślą o zastosowaniu się do zawartych umów.

1.14. Władze polityczne w krajach regionu powinny promować i popierać działanie silnych i niezależnych instytucji regulacyjnych, zwłaszcza instytucji rzeczników praw obywatelskich na wzór Albanii i Serbii, a także instytucji, które zajmują się swobodą dostępu do informacji, ochroną prywatności, walką z korupcją, audytem oraz wyborami. EKES podkreśla, że rzecznicy praw obywatelskich mogą wnieść decydujący wkład w uzupełnienie prac organizacji społeczeństwa obywatelskiego zajmujących się prawami podstawowymi, w szczególności w dziedzinie ochrony mniejszości.

1.15. Mając na uwadze bardzo wysoki poziom bezrobocia młodzieży na Bałkanach Zachodnich, EKES zaleca rozszerzenie unijnej gwarancji dla młodzieży na kraje przystępujące do UE z tego regionu. Ta „gwarancja dla młodzieży” powinna być finansowana z odpowiednich funduszy UE. Powinno zostać wprowadzone kształcenie dualne we współpracy z partnerami społecznymi, w tym izbami handlowo-przemysłowymi i innymi stowarzyszeniami przedsiębiorców.

1.16. Choć UE oczekuje zwiększenia roli rządów w dzieleniu funduszy UE, finansowanie społeczeństwa obywatelskiego nie powinno być dokonywane w głównej mierze za pośrednictwem rządów, gdyż może to tworzyć sytuacje, w których występuje konflikt interesów. UE powinna popierać tworzenie bardziej niezależnych systemów finansowania. Modele niezależnych fundacji/funduszy wsparcia społeczeństwa obywatelskiego mogą być bardziej adekwatnym mechanizmem dzielenia funduszy UE. Zasadnicze wymogi, których należy rygorystycznie przestrzegać, obejmują: przejrzystość przydziału i wykorzystania funduszy, równe traktowanie i unikanie konfliktów interesów i/lub ingerencji politycznej w przydział dowolnych funduszy publicznych.

1.17. Budowanie krajowej zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego (w formie centrów zasobów, wsparcia koalicji, programów rozwoju wiedzy fachowej itp.), poszerzanie zasięgu pomocy (w szczególności poza stolicami i docieranie do organizacji na poziomie najbliższym obywatelom), a także promowanie uczestnictwa organizacji społeczeństwa obywatelskiego powinny – jak wskazuje doświadczenie EKES-u – w dalszym ciągu stanowić priorytet finansowania dla Komisji i krajów.

2. Ogólna ocena programu rozszerzenia i zaangażowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego

2.1. EKES uznaje, że polityka rozszerzenia UE odgrywa kluczową rolę w dziedzinie zapewnienia pokoju, bezpieczeństwa i stabilności w Europie. Program rozszerzenia na 2015 rok po raz pierwszy określa średnioterminową perspektywę tej polityki. Mimo przekazania jednoznacznego przesłania, że żaden z krajów objętych procesem rozszerzenia nie będzie gotowy do przystąpienia do UE w trakcie kadencji obecnej Komisji, dla krajów Bałkanów Zachodnich kluczowe jest zachowanie jasnej perspektywy członkostwa w UE oraz mierzenia, monitorowania i wspierania ich postępów i wysiłków w oparciu o wyraźne punkty odniesienia z przyszłościową perspektywą dotyczącą tego, co kraje te chcą i muszą osiągnąć.

2.2. Włączenie społeczeństwa obywatelskiego do odrębnego działu w części dotyczącej kryteriów politycznych sprawozdań dla poszczególnych krajów oraz, w pewnym zakresie, dalsze uwzględnienie roli społeczeństwa obywatelskiego w rozdziałach negocjacyjnych jest krokiem pozytywnym. Przy monitorowaniu postępów i ocenie aktualnej sytuacji w zakresie zapewniania otoczenia sprzyjającego aktywnemu uczestnictwu społeczeństwa obywatelskiego Komisja powinna ściśle obserwować uwzględnianie jej wytycznych dotyczących wsparcia UE na rzecz społeczeństwa obywatelskiego w krajach objętych procesem rozszerzenia. Wytyczne te powinny też stać się wyraźnym odniesieniem i przewodnikiem dla samych krajów przystępujących.

2.3. EKES potwierdza, że dialog społeczny jest kluczowy dla rozwoju gospodarczego Bałkanów Zachodnich i UE. Szczególne wyzwania, przed którymi stoją partnerzy społeczni, powinny być rozważane w bardziej systematyczny i szczegółowy sposób w ocenach i sprawozdaniach dotyczących poszczególnych krajów. Szczególną uwagę należy zwrócić na utrzymanie ochrony społeczeństwa w zakresie prawa pracy i zabezpieczenia społecznego.

2.4. EKES z zadowoleniem przyjmuje zamiar położenia przez Komisję silniejszego nacisku na zatrudnienie i wyzwania społeczne w trakcie zbliżających się prac nad programami reform gospodarczych opracowywanych przez kraje objęte procesem rozszerzenia. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego również powinny być częścią tego procesu, a ich opinie i wiedza fachowa powinny być uwzględniane zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym, co pozwoliłoby uniknąć sytuacji, w których organizacje społeczeństwa obywatelskiego są jedynie informowane o strategiach lub planach działań, co do których zostały już podjęte decyzje. Od władz krajowych należy wymagać zapewnienia skutecznego włączenia organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

2.5. Zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w proces akcesyjny obejmuje: 1) bezpośredni udział w rzeczywistych negocjacjach (tj. przegląd zgodności prawa krajowego z prawem unijnym, przygotowywanie stanowisk krajowych, nadzór nad postępem prac); 2) dialog społeczny i obywatelski związany z kształtowaniem polityki i harmonizacją przepisów z dorobkiem prawnym UE; 3) uczestnictwo w programowaniu funduszy przedakcesyjnych; 4) niezależne monitorowanie postępów i społecznych skutków procesów reform. Wypełnianie tych zadań wymaga odpowiedniego wsparcia finansowego ze strony rządów krajowych i unijnych funduszy przedakcesyjnych.

2.6. Zadaniem, ale zarazem i wyzwaniem dla EKES-u jest podnoszenie świadomości na temat roli społeczeństwa obywatelskiego i włączanie partnerów społecznych w proces akcesyjny. W niektórych państwach rządy nadal przejawiają negatywne nastawienie wobec społeczeństwa obywatelskiego, wskutek czego zalecenia wspólnych komitetów konsultacyjnych (WKK) zyskały niewielki oddźwięk. WKK stworzyły jednak możliwość bezpośrednich kontaktów między społeczeństwem obywatelskim, Unią Europejską i krajowymi politykami i urzędnikami, nawet jeśli miały one niewielki wpływ na politykę rządów. W tym kontekście WKK odniosłyby istotne korzyści z silniejszego wsparcia Komisji, Rady i PE i ze ściślejszej współpracy z nimi, co zapewniłoby uwzględnienie przez wszystkie ośrodki kształtowania polityki najważniejszych obaw związanych z krajowymi realiami związanymi z akcesją, wyrażanymi w toku obywatelskiego i społecznego dialogu w poszczególnych krajach.

2.7. Zgodnie ze stwierdzeniem Komisji EKES podkreśla znaczenie współpracy regionalnej oraz pobudzania regionalnego rozwoju gospodarczego i łączności jako zasadniczego elementu układów o stabilizacji i stowarzyszeniu i procesu rozszerzenia. W tym celu nastąpiły pozytywne zmiany w ramach współpracy regionalnej organizacji społeczeństwa obywatelskiego zrzeszających przedsiębiorców wraz z podpisaniem porozumienia w sprawie „Forum Inwestycyjnego Izbu” (CIF)⁽²⁾. Ideą CIF jest włączenie środowiska przedsiębiorców z danego regionu, poprzez izby, w realizację projektów ważnych dla pomyślności gospodarczej Bałkanów Zachodnich, zgodnie z priorytetami procesu berlińskiego.

⁽²⁾ Forum Inwestycyjne Izbu (CIF), jako nienastawiona na zysk organizacja zrzeszająca krajowe izby handlowo-przemysłowe krajów z regionu Bałkanów Zachodnich, Słowenii i Chorwacji, zostało utworzone w kuluarach konferencji w sprawie Bałkanów Zachodnich, która odbyła się w Wiedniu w sierpniu 2015 r.

2.8. EKES wyraża poważne obawy wobec znacznego regresu w kilku krajach w dziedzinie wolności zrzeszania się, wolności zgromadzeń i wypowiedzi oraz niezależności mediów⁽³⁾ (zwłaszcza w Czarnogórze, byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii i Turcji, lecz także w Serbii w zakresie ram prawnych dotyczących wolności zgromadzeń). Wolności te stanowią wstępne warunki tworzenia stabilnej demokracji i umożliwienia rozwoju dynamicznego społeczeństwa obywatelskiego. W tym kontekście zdecydowanie popiera się pełne wdrożenie wytycznych DG ds. Rozszerzenia dotyczących rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w krajach objętych procesem rozszerzenia na lata 2014–2020 i wytycznych DG ds. Rozszerzenia dotyczących poparcia UE dla wolności i integralności mediów na lata 2014–2020. Wyzwaniem pozostaje jednak sposób zapewnienia dotarcia mediów do publiczności europejskiej, która również musi być stosownie informowana o znaczeniu i dynamice polityki rozszerzenia.

2.9. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu i monitorowaniu polityki oraz, ogólnie, w zapewnieniu funkcjonalnej demokracji. Poważne zaniepokojenie budzą ataki z 2015 r. na legalność i rozliczalność organizacji społeczeństwa obywatelskiego (w szczególności organizacji o charakterze strażniczym i niezależnych organizacji dziennikarzy ściśle monitorujących kluczowe procesy polityczne i ujawniających oszustwa wyborcze oraz przypadki korupcji politycznej), które odnotowano w niektórych krajach objętych procesem rozszerzenia. EKES uznaje zatem potrzebę pobudzania komunikacji i dialogu we wszystkich procesach, a w szczególności docierania do obywateli zarówno z państw członkowskich UE, jak i krajów objętych procesem rozszerzenia.

2.10. W kontekście praworządności i praw podstawowych potrzebna jest większa koncentracja na zagadnieniach dotyczących grup szczególnie wrażliwych i znajdujących się w niekorzystnej sytuacji oraz mniejszości, w szczególności Romów. Niezbędne jest osiągnięcie wyraźnych wyników w tej dziedzinie, a także poczynienie dalszych postępów w stosunkach międzyetnicznych i ochronie mniejszości oraz praw mniejszości (w dziedzinie kształcenia, dostępu do mediów, korzystania z języków mniejszości, w tym w administracji publicznej itp.).

2.11. EKES w opinii z 10 grudnia 2015 r.⁽⁴⁾ zajął się wnioskiem Komisji dotyczącym unijnego wspólnego wykazu bezpiecznych krajów pochodzenia i obstaje przy zasadach, którym dał w niej wyraz. Włączenie danego kraju do wykazu bezpiecznych krajów pochodzenia powinno opierać się na rzetelnej analizie sytuacji. W świetle najnowszych doniesień medialnych na temat budzących wątpliwości przymusowych powrotów do regionów ogarniętych kryzysem zasady te zachowują ważność także w przypadku bezpiecznych krajów trzecich, niezależnie od kwestii pochodzenia.

2.12. Polityka rozszerzenia musi w pełni odpowiadać na wyzwanie polegające na informowaniu obywateli UE o jej ogromnym znaczeniu dla bezpieczeństwa i dobrobytu całego kontynentu, co mogłoby pomóc rozwiązać obawy wobec kolejnych rozszerzeń, które mogą się pojawić wraz z innymi formami ksenofobii, zwłaszcza w czasach kryzysu gospodarczego i trwającego kryzysu uchodźczego.

2.13. Instytucje UE zapewniły szereg kanałów konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim w celu zbierania danych na temat postępów w realizacji reform związanych z akcesją. Można do nich zaliczyć korespondencję *on-line*, doroczne konsultacje ze społeczeństwem obywatelskim w Brukseli, spotkania na szczeblu krajowym, sesje informacyjne i wydarzenia o charakterze publicznym organizowane podczas wizyt urzędników UE. Komisja jest również otwarta na niezależne sprawozdania monitorujące przygotowywane przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego. Trzeba jednak przyznać, że Komisja wykazała się znacznie większą proaktywnością wobec organizacji pozarządowych niż wobec związków zawodowych i stowarzyszeń przedsiębiorców. W związku z tym EKES zwraca się do Komisji, aby usprawniła swoje podejście i podjęła dalsze działania, zgodnie z zaleceniami opinii EKES-u w sprawie zwiększenia przejrzystości procesu akcesyjnego do UE i włączenia w niego szerszego kręgu zainteresowanych stron (REX/401).

2.14. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego ciągle walczą na Bałkanach Zachodnich o zapewnienie sobie stabilności finansowej. Organizacje te bazują głównie na dochodach z dotacji zagranicznych i budżetów państwowych, w tym wpływach z loterii, natomiast alternatywne źródła finansowania są rzadko wykorzystywane. Wsparcie państwowe, zarówno finansowe, jak i niefinansowe, jest nazbyt często rozdzielane za pomocą nieprzejrzystych mechanizmów i pozostaje niewystarczające. Istnieje zatem ciągła potrzeba dywersyfikowania przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego ich źródeł finansowania w celu zapewnienia niezależności finansowej i stabilności. Poleganie na jednym zasobie finansowym lub na dwóch zasobach sprawia, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego są nadmiernie uzależnione od ich dostępności i nie zapewnia im to wystarczającego bezpieczeństwa finansowego i autonomii.

⁽³⁾ Sieć rozwoju bałkańskiego społeczeństwa obywatelskiego, „Enabling Environment for Civil Society Development Progress Reports and Enlargement Strategy 2015 Background Analysis” [Warunki sprzyjające rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego i sprawozdania z postępów oraz analiza podstaw strategii rozszerzenia na 2015 r.], <http://www.balkancsd.net/novo/wp-content/uploads/2015/11/202-1-BCSDN-2015-Enlargement-Package-Background-Analysis.pdf>, Human Rights Watch, „Dangerous Profession: Media Under Threat” [Niebezpieczny zawód: zagrożone media], 15 lipca 2015 r., <https://www.hrw.org/node/279063>, Reporterzy bez Granic na temat byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii, <http://en.rsf.org/macedonia.html>.

⁽⁴⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego unijny wspólny wykaz bezpiecznych krajów pochodzenia do celów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej, oraz zmieniającego dyrektywę 2013/32/UE COM(2015) 452 final (Dz.U. C 71 z 24.2.2016, s. 82).

2.15. Uznanie wartości gospodarczej organizacji społeczeństwa obywatelskiego w krajach objętych procesem rozszerzenia wymaga istotnego gromadzenia danych i, co jeszcze ważniejsze, działań zmierzających do promowania i podnoszenia świadomości na temat ich roli. Urzędowe dane i statystyki dotyczące osób zatrudnionych i będących wolontariuszami w organizacjach społeczeństwa obywatelskiego na Bałkanach Zachodnich pozostają ograniczone. W prawie pracy organizacje społeczeństwa obywatelskiego są nadal traktowane w taki sam sposób jak inni pracodawcy; nie są jednak wystarczająco uwzględniane w tych państwowych strategiach politycznych dotyczących zatrudnienia, w ramach których tworzy się zachęty dla potencjalnych pracodawców. Dyskryminujące traktowanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego wynika z braku uznania przez państwo społeczeństwa obywatelskiego jako jednego z sektorów tworzących miejsca pracy. Podczas określania priorytetów w dziedzinie statystyki zarówno władze krajowe, jak i Komisja powinny uważnie przeanalizować niedawne wysiłki podejmowane przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego związane z gromadzeniem danych i oceną konkretnych barier w każdym kraju ⁽⁵⁾.

Bruksela, dnia 18 lutego 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Georges DASSIS

⁽⁵⁾ Badanie na temat *Economic Value of the Non-Profit Sector in the Countries of the Western Balkans & Turkey* [Ekonomiczna wartość sektora nienastawionego na zysk w krajach Bałkanów Zachodnich i Turcji] przygotowane przez Dubravkę Velat i opublikowane w grudniu 2015 r. przez Bałkańską Sieć Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (BCSDN) jest dostępne na stronie: http://www.balkancsd.net/economic-value-of-the-non-profit-sector-in-the-western-balkans-and-turkey/63-12-report-on-the-economic-value-of-the-non-profit-sector-in-the-wbt_final/.